

**Raport z badania losów zawodowych absolwentów
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Studia z perspektywy absolwenta
rocznik 2014/2015
Wydział Nauk Społecznych**

Autorzy raportu: Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia

Wprowadzenie

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 4/2016 Rektora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie z dnia 22 stycznia 2016 roku w sprawie określenia obszarów procesu dydaktycznego objętych badaniami ankietowymi, wzorów kwestionariuszy ankiet oraz procedur przeprowadzania badań ankietowych w Uniwersytecie, przeprowadzono badania losów zawodowych absolwentów „Studia z perspektywy absolwenta UWM w Olsztynie”.

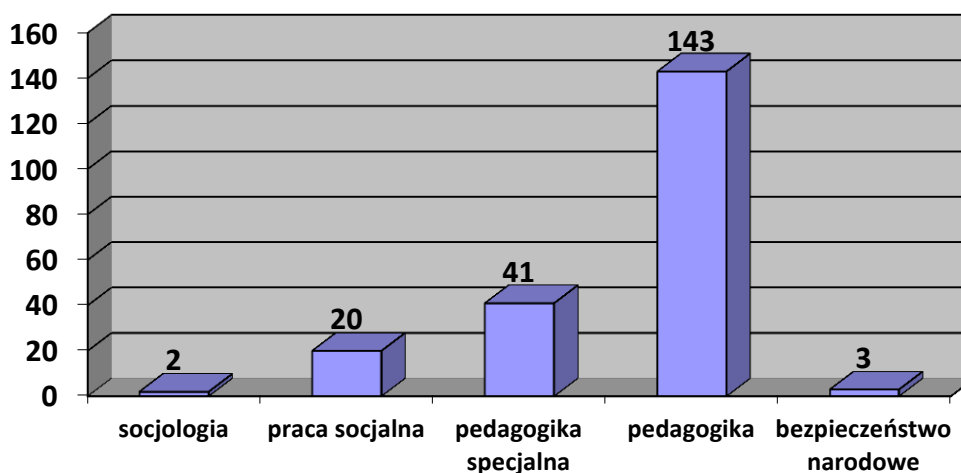
Celem badania jest zebranie informacji o losach zawodowych absolwentów UWM w Olsztynie, w tym Wydziału Nauk Społecznych oraz opinii na temat: zdobytej wiedzy, uzyskanych umiejętności i kompetencji, ich wykorzystania i przydatności w karierze zawodowej absolwentów; zakresów kompetencji, które z perspektywy i doświadczenia zawodowego absolwenta, powinny być rozwijane podczas studiów.

Badaniem objęci zostali absolwenci rocznika 2014/2015 wszystkich kierunków i form kształcenia realizowanych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Proces ankietyzacji przeprowadzono 6 miesięcy po ukończeniu studiów. Absolwenci zostali poproszeni o wypełnienie elektronicznego kwestionariusza ankiety, dostępnego pod adresem przesłanego im linku.

1. Badana populacja

W badaniach udział wzięło 209 absolwentów: 143 z kierunku pedagogika, 41 z kierunku pedagogika specjalna, 20 osób z pracy socjalnej, 3 – z bezpieczeństwa narodowego i 2 – z socjologii (wykres 1). Ze względu na niską próbę badawczą w 3 z 5 kategorii, dalsza analiza wyników badań koncentrować się będzie na ukazaniu wyników ogółem, bez wskazywania różnic na poszczególnych kierunkach studiów.

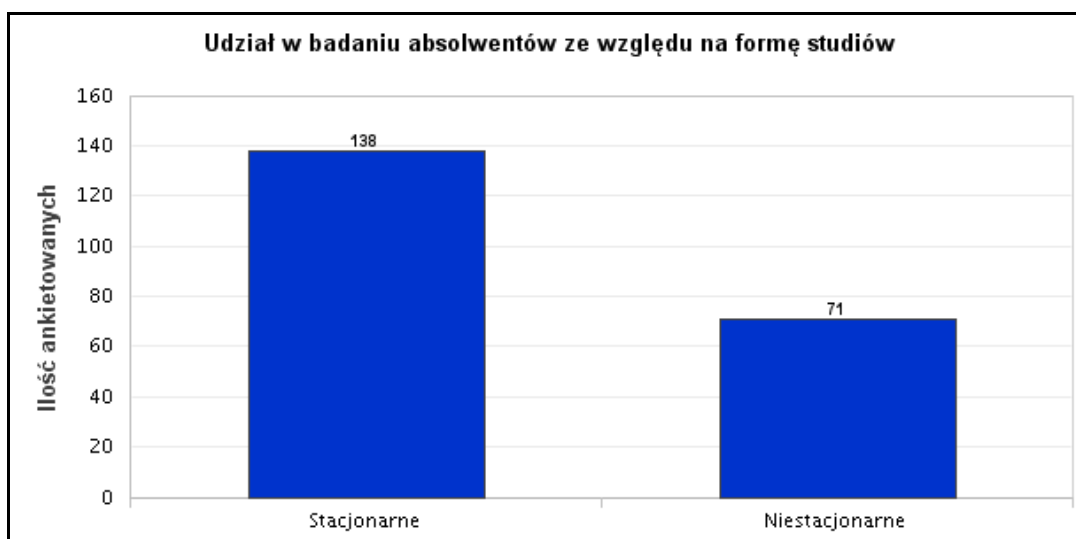
Wykres 1. Liczbowy udział w badaniu absolwentów poszczególnych kierunków kształcenia
(dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Prawie połowa ankietowanych (103 osoby) ukończyła studia I stopnia, a 106 respondentów – studia II stopnia. Wśród badanych było 138 (66,03%) absolwentów studiów stacjonarnych i 71 (33,97%) – studiów niestacjonarnych (wykres 2).

Wykres 2. Forma studiów wśród ankietowanych (dane dla N=209)

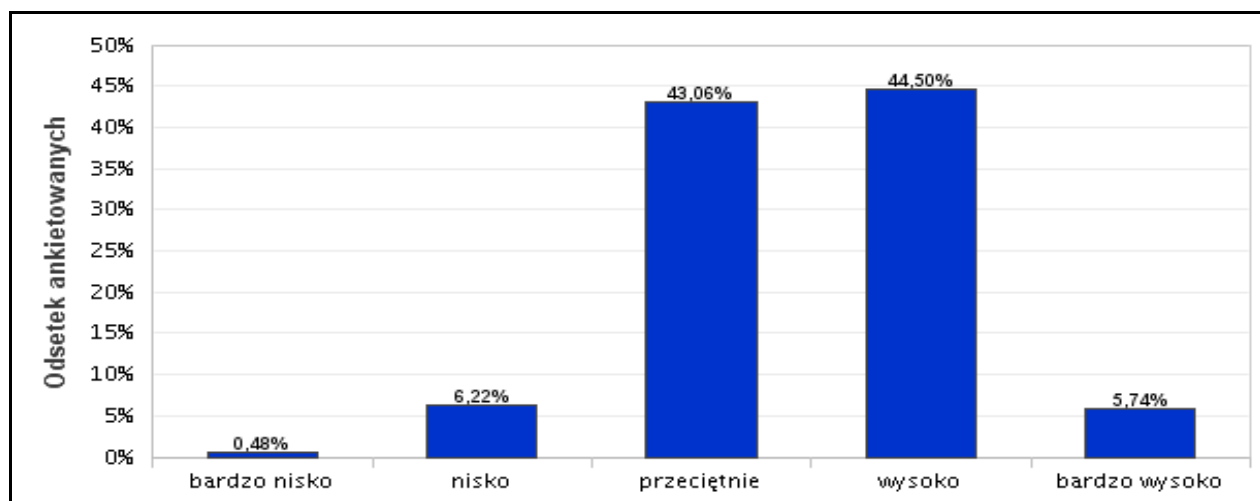

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

2. Ocena poziomu zdobytej wiedzy

Respondenci najczęściej wysoko i przeciętnie ocenili poziom zdobytej w czasie studiów wiedzy (wykres 3). Bardzo wysoko i wysoko poziom zdobytej wiedzy oceniło 50,24% absolwentów, nisko i bardzo nisko – 6,7% badanych. Pomimo znaczącej różnicy pomiędzy wysokimi i niskimi ocenami w zakresie zdobytej wiedzy, uwidocznia się znacząca grupa osób (43,06%) oceniająca przeciętnie badaną kategorię.

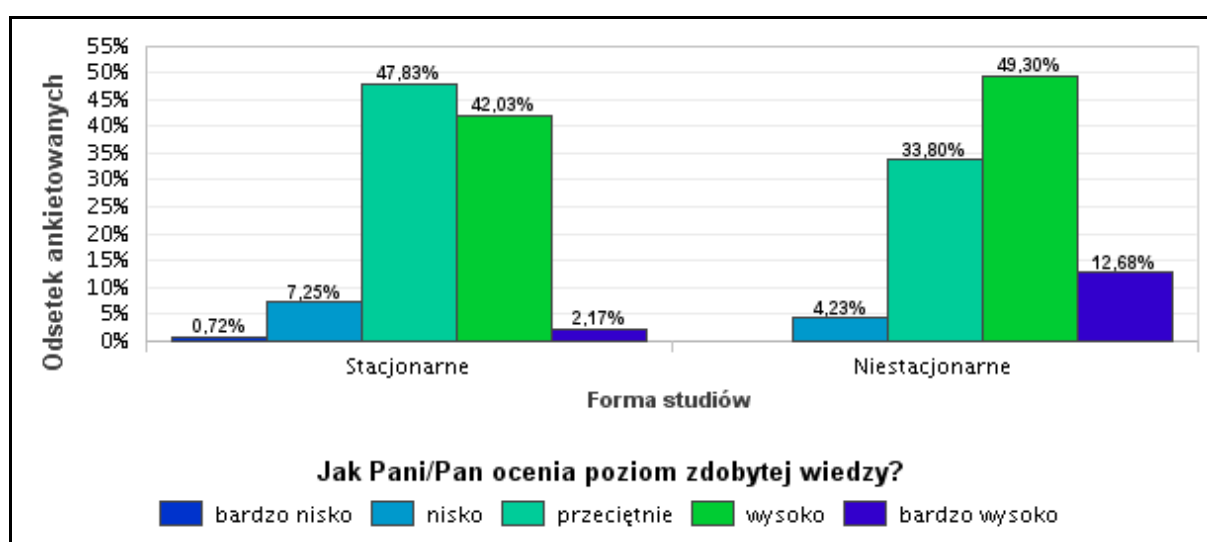
Wykres 3. Ocena poziomu zdobytej wiedzy (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Poziom zdobytej wiedzy absolwenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oceniają najczęściej jako przeciętny i wysoki. Analizując wyniki z perspektywy form studiów dostrzec można jednak drobne różnice. Wśród absolwentów studiów stacjonarnych dominuje przeciętna ocena (47,83%), zaś studiów niestacjonarnych wysoka (49,3%). Absolwenci studiów niestacjonarnych częściej niż absolwenci studiów stacjonarnych wskazywali oceny wysokie i bardzo wysokie, odpowiednio 61,98% i 44,2% (wykres 4).

Wykres 4. Ocena poziomu zdobytej wiedzy wśród absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Wśród absolwentów studiów pierwszego i drugiego stopnia ocena zdobytej wiedzy wyglądała podobnie. Większość badanych ocenia zdobyte wiadomości wysoko i przeciętnie (tabela 1).

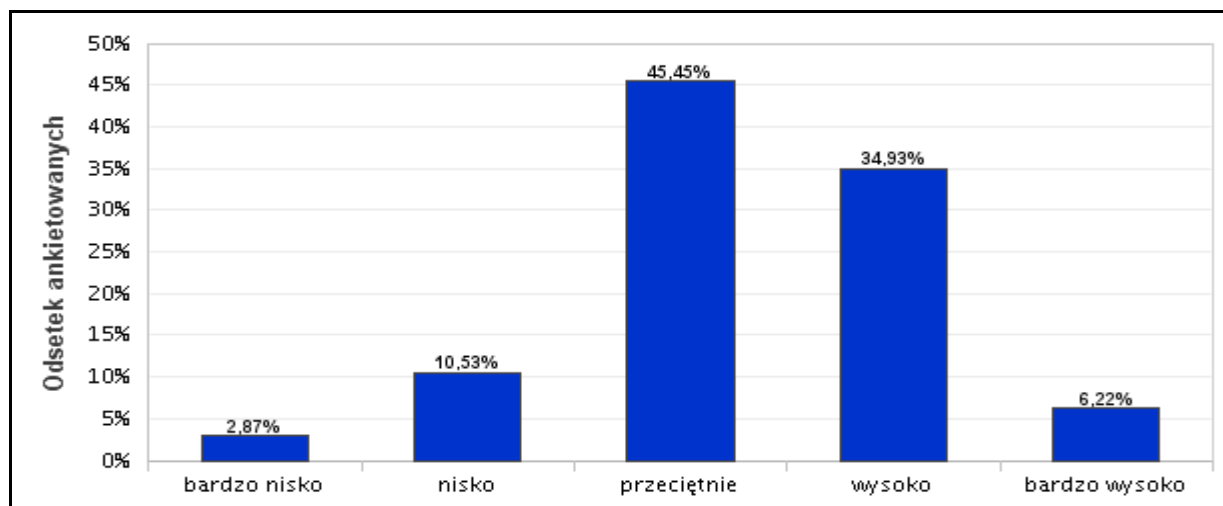
Tabela 1. Ocena poziomu zdobytej wiedzy wśród absolwentów I i II stopnia - dane liczbowe (dane dla N=209)

Forma kształcenia	Bardzo nisko	Nisko	Przeciętnie	Wysoko	Bardzo wysoko
Studia I stopnia	0	4	47	45	7
Studia II stopnia	1	9	43	48	5
Ogółem	1	13	90	93	12

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Podobnie respondenci ocenili poziom zdobytych umiejętności i kompetencji (wykres 5). Największa grupa badanych oceniła je przeciętnie (45,45%), wysoko i bardzo wysoko – 41,15%. Nisko i bardzo nisko zdobyte umiejętności i kompetencje ocenił co dziesiąty badany absolwent (13,4%).

Wykres 5. Ocena poziomu zdobytych umiejętności i kompetencji (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Nieco bardziej krytyczni w tej ocenie okazali się absolwenci studiów II stopnia. Wśród nich pojawiło się 20 ocen niskich i bardzo niskich. Dane liczbowe w aspekcie oceny poziomu zdobytych umiejętności i kompetencji z uwzględnieniem formy kształcenia ukazuje poniższa tabela.

Tabela 2. Ocena poziomu zdobytych umiejętności i kompetencji wśród absolwentów I i II stopnia - dane liczbowe (dane dla N=209)

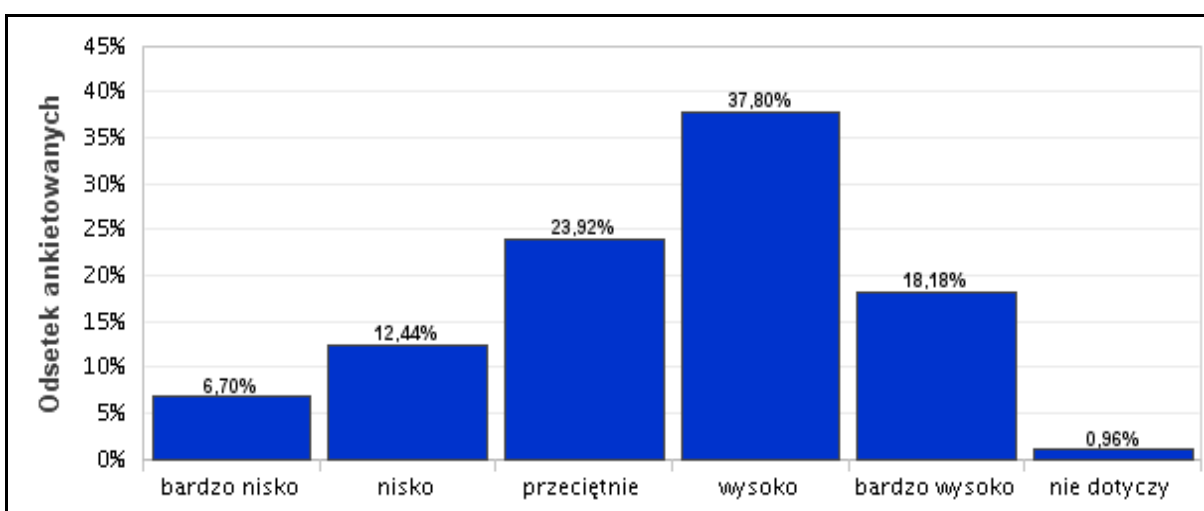
Forma kształcenia	Bardzo nisko	Nisko	Przeciętnie	Wysoko	Bardzo wysoko
Studia I stopnia	1	7	54	34	7
Studia II stopnia	5	15	41	39	6
Ogółem	6	22	95	73	13

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

3. Ocena bloku dyplomowego

Badani absolwenci wysoko i bardzo wysoko (55,98%) ocenili rolę bloku dyplomowego (seminaria i praca dyplomowa) w rozwijaniu własnych kompetencji, np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp. Nisko i bardzo nisko omawiany blok oceniło 19,14% respondentów, a co czwarty absolwent ocenił badaną kategorię przeciętnie (wykres 6).

Wykres 6. Ocena bloku dyplomowego (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Absolwenci studiów II stopnia częściej wskazywali oceny wysokie i bardzo wysokie ($n_1=62$) od absolwentów studiów I stopnia ($n_2=55$). Dwóch absolwentów studiów II stopnia nie odniosło się do powyższego pytania wskazując odpowiedź: nie dotyczy (tabela 3).

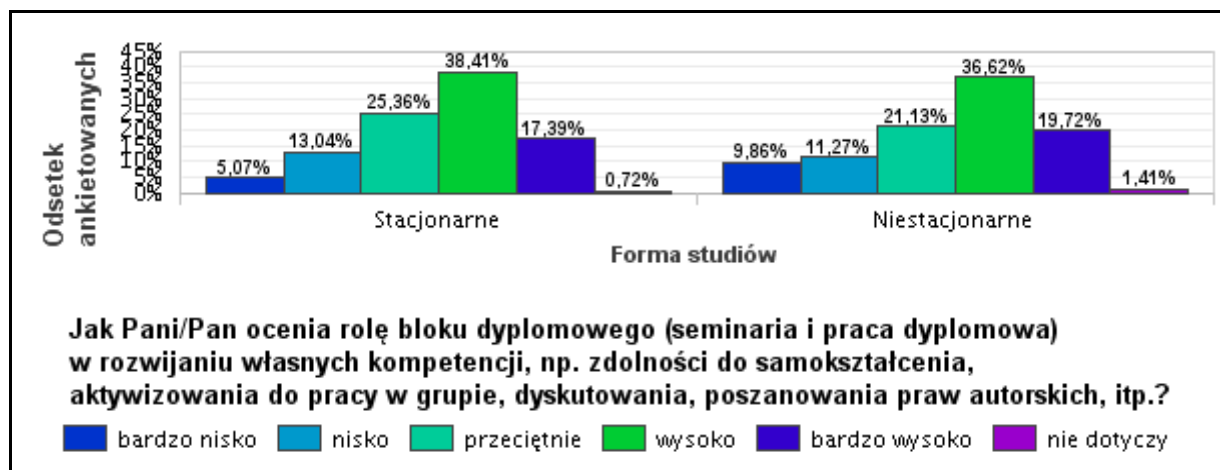
Tabela 3. Ocena bloku dyplomowego wśród absolwentów studiów I i II stopnia – dane liczbowe (dane dla N=209)

Forma kształcenia	Bardzo nisko	Nisko	Przeciętnie	Wysoko	Bardzo wysoko
Studia I stopnia	7	13	28	38	17
Studia II stopnia	7	13	22	41	21
Ogółem	6	22	95	73	13

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Bardzo podobnie rolę bloku dyplomowego w rozwijaniu własnych kompetencji ocenili absolwenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, gdzie suma ocen wysokich i bardzo wysokich wynosiła odpowiednio: studia stacjonarne (55,8%) i niestacjonarne (56,34%) (wykres 7).

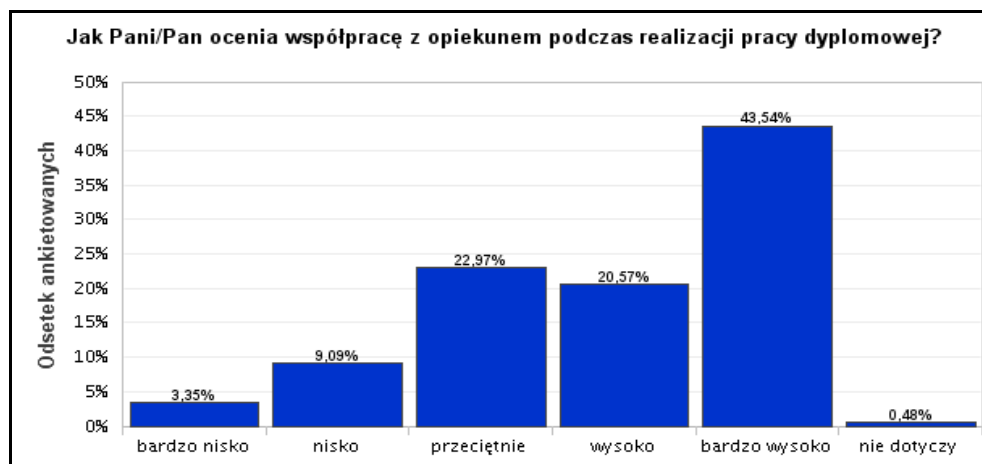
Wykres 7. Ocena roli bloku dyplomowego w rozwijaniu własnych kompetencji wśród absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Badani absolwenci w większości bardzo dobrze (bardzo wysoko – 43,54%, wysoko – 20,57%) oceniają współpracę z opiekunem podczas realizacji pracy dyplomowej. Przeciętnie oceniło współpracę z opiekunem 22,97% absolwentów. Nisko i bardzo nisko – 12,44% (wykres 8).

Wykres 8. Ocena współpracy z opiekunem w trakcie realizacji pracy dyplomowej (dane dla N=209)

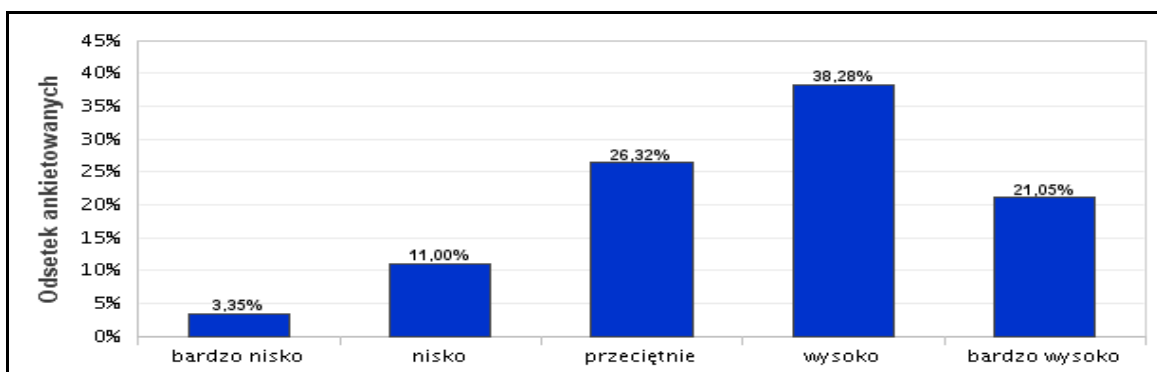

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

4. Rola praktyk

Ponad połowa absolwentów Wydziału wysoko ocenia rolę praktyk w rozwijaniu własnych kompetencji, np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp. Nisko i bardzo nisko oceniło ją 13,35% badanych (wykres 9).

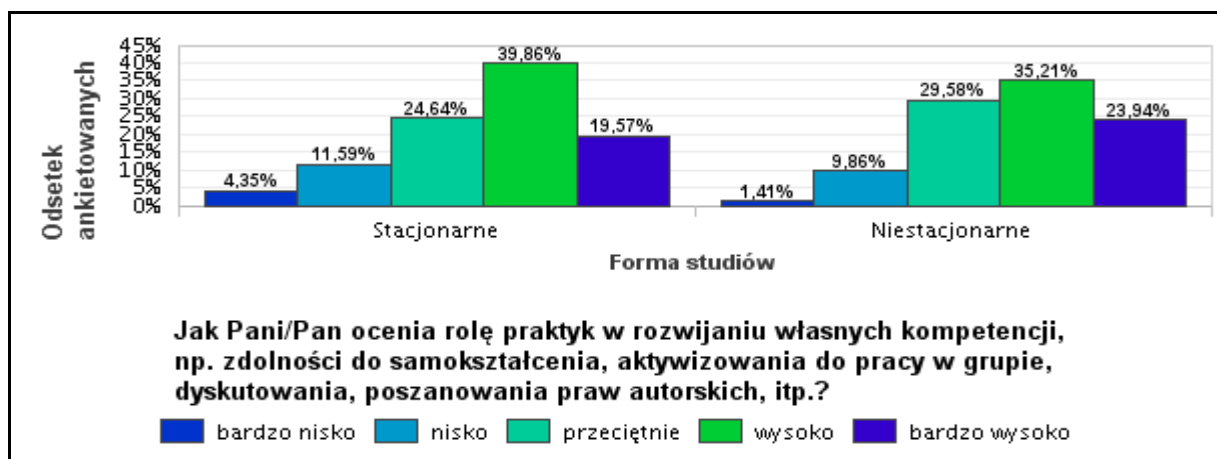
Wykres 9. Ocena roli praktyk w rozwijaniu własnych kompetencji, np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp.
(dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Rozkład ocen w zależności od formy kształcenia (studia I i II stopnia) nie różni się znacząco. Z kolei nieco lepiej rolę praktyk oceniają absolwenci studiów niestacjonarnych (wykres 10).

Wykres 10. Ocena roli praktyk w rozwijaniu własnych kompetencji, np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp. W zależności od formy studiów (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

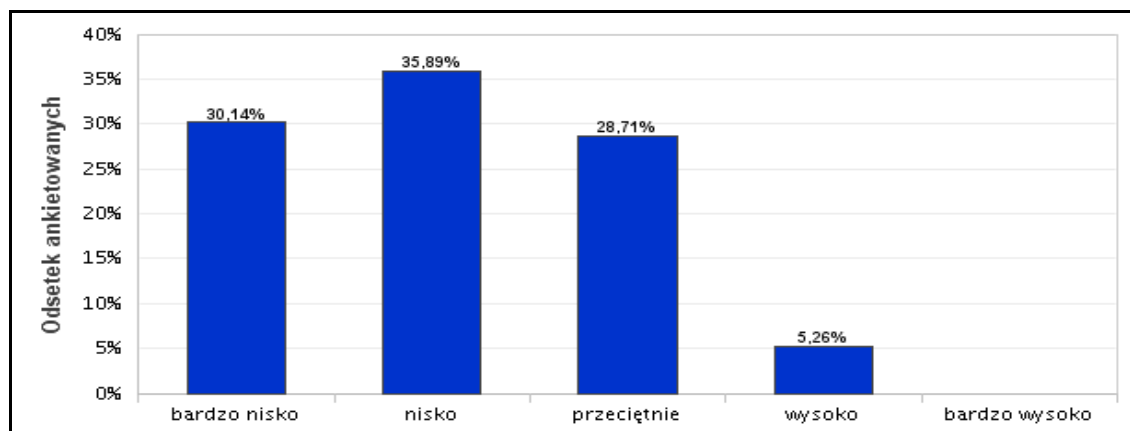
5. Infrastruktura

5.1. Wyposażenie sal wykładowych, laboratoriów i pracowni komputerowych

W przeciwieństwie do wysokiej oceny wiadomości, umiejętności i kompetencji, jakie zdobyli absolwenci oraz współpracy z wykładowcami, nisko i bardzo nisko ocenili oni infrastrukturę Wydziału.

Jakość i wyposażenie sal absolwenci oceniali w kategoriach wyników bardzo niskich i niskich (66,03%). Powyższa ocena jest adekwatna do problemów Wydziału związanych z infrastrukturą, umiejscowieniem w starych budynkach, różnych miejscach i oczekiwaniem na budowę nowego obiektu, co bezpośrednio wiąże się z brakiem podejmowania większych działań remontowych w zajmowanych obiektach (wykres 11).

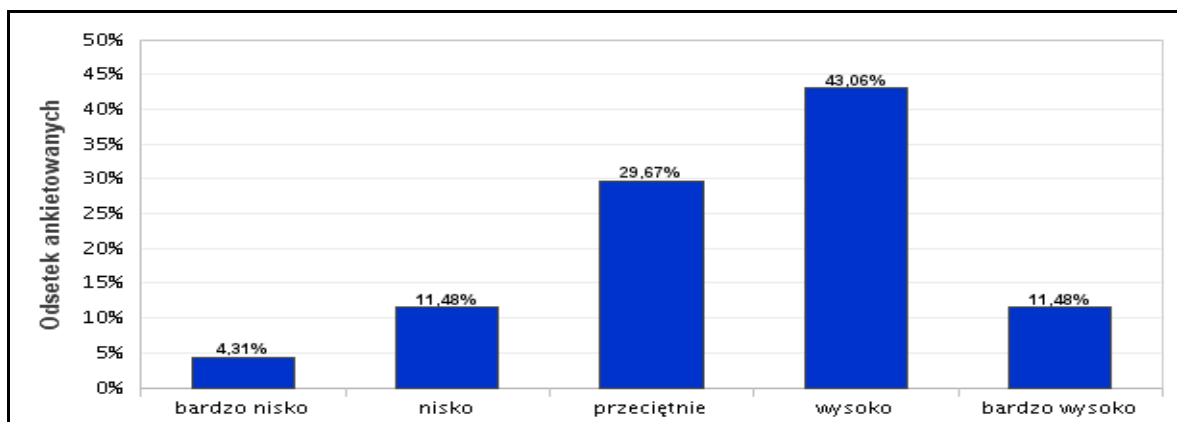
Wykres 11. Ocena wyposażenia sal wykładowych (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Znacznie lepiej ocenione zostały zasoby biblioteczne, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 12. Ocena zasobów bibliotecznych (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Najwięcej respondentów oceniło zasoby biblioteczne wysoko i przeciętnie. Jeśli do tej kategorii dodać osoby bardzo wysoko oceniające ten element infrastruktury, okazuje się, że dobrze oceniany jest przez 84,21% respondentów.

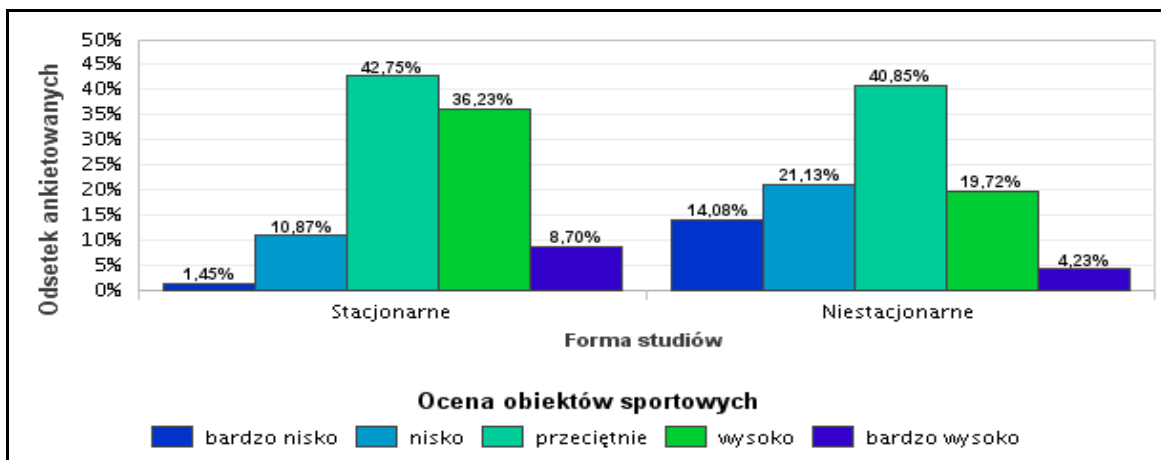
Ponad $\frac{3}{4}$ (79,91%) respondentów pozytywnie oceniła także jakość obiektów sportowych UWM. Więcej pozytywnych ocen wystawili w tej kategorii absolwenci studiów I stopnia (tabela 4), oraz absolwenci studiów stacjonarnych (wykres 13).

Tabela 4. Ocena obiektów sportowych wśród absolwentów studiów I i II stopnia – dane liczbowe (dane dla N=209)

Forma kształcenia	Bardzo nisko	Nisko	Przeciętnie	Wysoko	Bardzo wysoko
Studia I stopnia	6	10	35	34	8
Studia II stopnia	6	20	43	30	7
Ogółem	12	30	78	64	15

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Wykres 13. Ocena obiektów sportowych wśród absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (dane dla N=209)

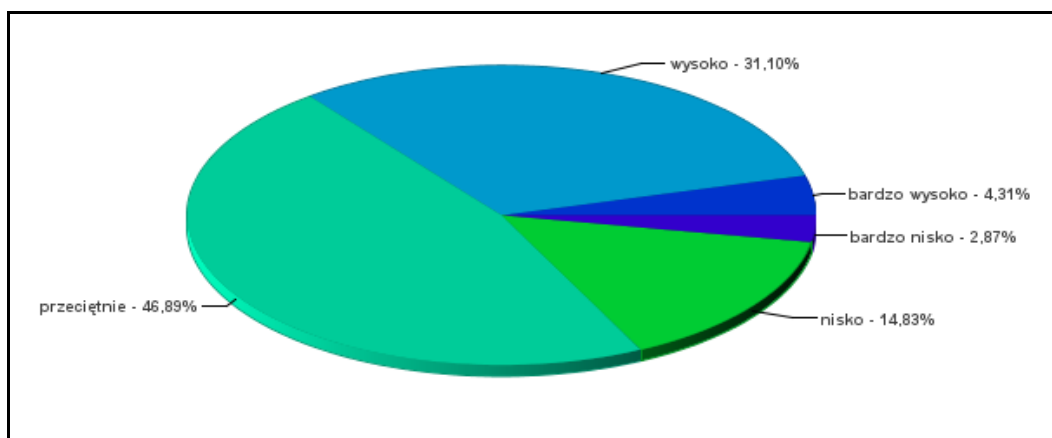

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

5.2. Organizacja studiów i praca dziekanatów

Analizując dane dotyczące organizacji studiów i pracy dziekanatów można zauważyć, że prawie połowa respondentów ocenia tą kategorię przeciętnie, a co 3 absolwent organizację studiów i pracę dziekanatu ocenia wysoko. Nieliczna grupa organizację studiów i prace dziekanatów ocenia bardzo nisko (2,87%) (wykres 14).

Wykres 14. Ocena organizacji studiów i pracy dziekanatu (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

W tej kategorii nie wystąpiły znaczne różnice w ocenach ani w odniesieniu do formy studiów, jak i formy kształcenia.

6. Aktualny status zawodowy absolwentów

Prawie połowa respondentów (46,88%) podjęło prace i nie kontynuuje nauki. Z kolei co trzeci absolwent (37,34%) kontynuuje naukę. Warto również podkreślić, że znaczny odsetek absolwentów (15,77%) określa siebie jako bezrobotnego (tabela 5).

Tabela 5. Aktualny status zawodowy absolwentów (dane dla N=209)

Aktualny status zawodowy absolwenta	N	%
kontynuuje naukę	90	37,34%
pracuję na umowę o pracę	88	36,51%
mam własną firmę	7	2,90%
pracuję na podstawie umowy cywilno-prawnej	18	7,47%
jestem bezrobotna/ bezrobotny	38	15,77%
Ogółem	241	100,00%

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Jak należało się spodziewać, wśród osób kontynuujących naukę znaleźli się w największej liczbie absolwenci studiów I stopnia ($n_1=69$). Absolwenci studiów II stopnia zdominowali natomiast kategorię: pracuję na umowę o pracę ($n_2=61$) (tabela 6).

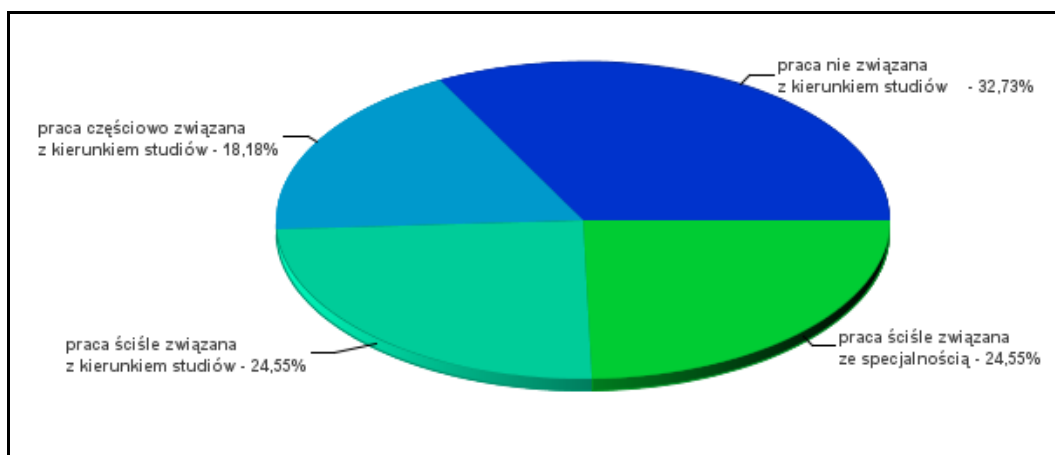
Tabela 6. Aktualny status zawodowy w podziale na absolwentów I i II stopnia studiów (dane dla N=209)

Forma studiów	kontynuuje naukę	pracuję na umowę o pracę	mam własną firmę	pracuję na podstawie umowy cywilno-prawnej	jestem bezrobotna/ bezrobotny
Studia I stopnia	69	27	3	9	16
Studia II stopnia	21	61	4	9	22
Ogółem	90	88	7	18	38

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Prawie połowa badanych absolwentów podejmowała zatrudnienie ściśle związaną ze specjalnością bądź z kierunkiem studiów (po 24,55%). Natomiast co trzeci z absolwentów podejmuje zatrudnienie, które nie jest związane z kierunkiem studiów (wykres 15).

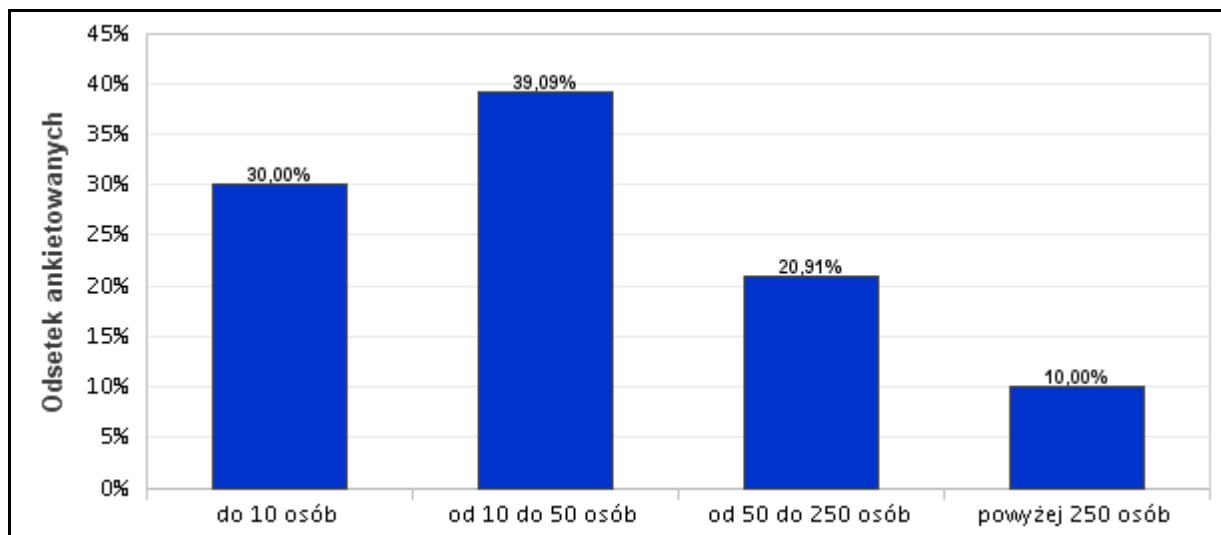
Wykres 15. Wykonywana praca i jej związek z ukończonym kierunkiem i specjalnością (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Większość absolwentów WNS pracuje w firmach mniejszych (30% w zatrudniających do 10 pracowników i 39,09% – zatrudniających od 10 do 50 osób) (wykres 16).

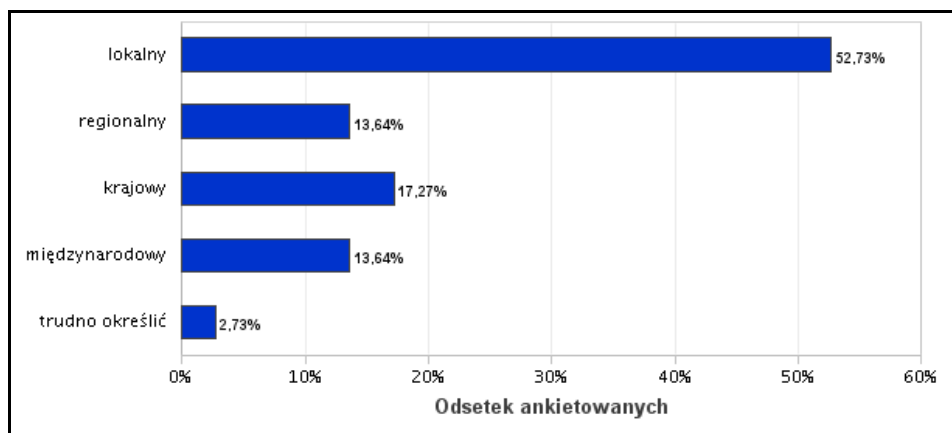
Wykres 16. Wielkość firm w których podejmują pracę absolwenci (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Najwięcej ankietowanych określiło zasięg oddziaływania firm, w których pracują jako lokalny (52,73%) i krajowy (17,27%) (wykres 17).

Wykres 17. Odpowiedź na pytanie: Jaki zasięg działalności ma instytucja/przedsiębiorstwo, w której Pani/Pan pracuje? (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Największa grupa respondentów pracuje w branży edukacyjnej (45,52%), w handlu (12,69%), administracji publicznej (7,46%) oraz opiece socjalnej (6,72%) (tabela 7).

Tabela 7. Zatrudnienie absolwentów – branża. (dane dla N=209)

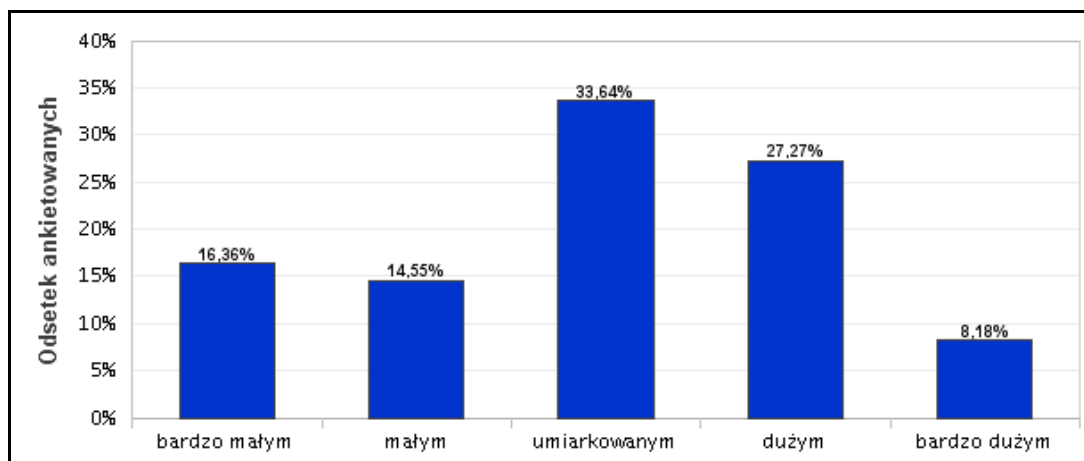
Branża	N	%
administracja publiczna	10	7,46
budownictwo	1	0,75
działalność prawnicza i sądowa	1	0,75
edukacja	61	45,52
energetyka	1	0,75
finanse, bankowość i ubezpieczenia	2	1,49
gastronomia	4	2,99
handel	17	12,69
kultura i sztuka	5	3,73
medycyna oraz ochrona zdrowia i dietetyka	1	0,75

Branża	N	%
motoryzacja	1	0,75
opieka socjalna	9	6,72
produkcja żywności	1	0,75
rolnictwo i leśnictwo	1	0,75
rozrywka i sport	4	2,99
transport	2	1,49
turystyka i hotelarstwo	3	2,24
usługi drobne	3	2,24
usługi informatyczne i komputerowe	3	2,24
inna	4	2,99
Ogółem	134	100,00

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Absolwenci oceniają, iż w różnym stopniu korzystają z wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych na studiach (wykres 18).

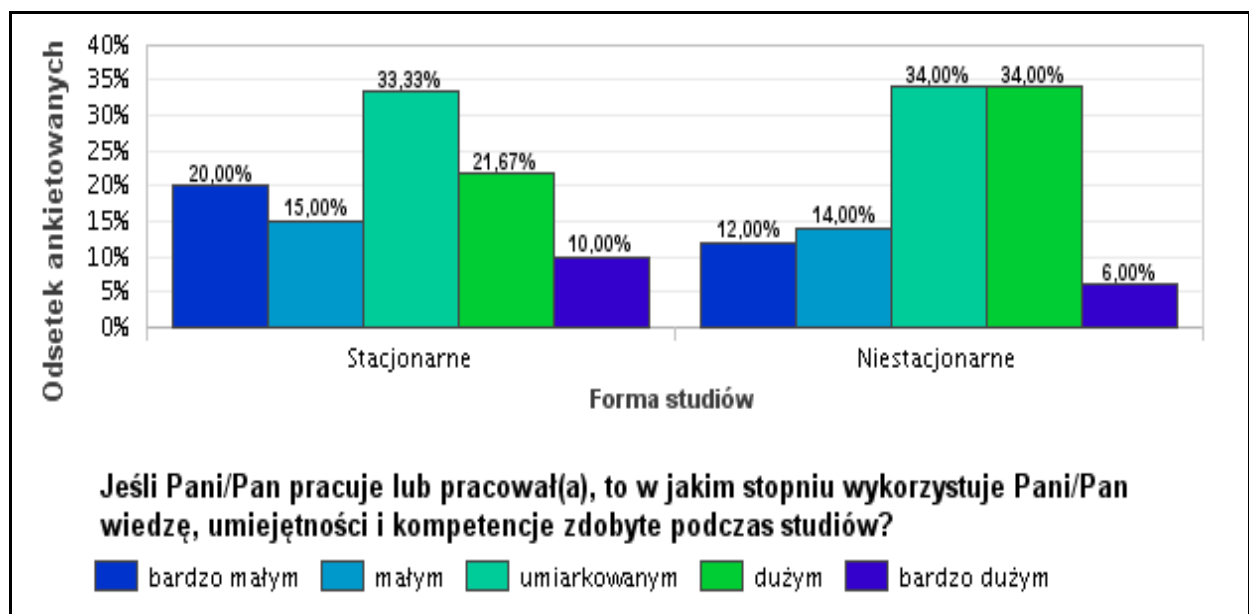
Wykres 18. Ocena wykorzystania wiedzy umiejętności i kompetencji w pracy zawodowej
(dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Absolwenci studiów niestacjonarnych (40%) nieznacznie wyżej oceniali stopień wykorzystania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych od absolwentów studiów stacjonarnych (31,67%). Dominująca w obu grupach jest ocena przeciętna, która wynosi ok. 34%. Co trzeci respondent studiów stacjonarnych i co 4 niestacjonarnych stopień wykorzystania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych ocenił na poziomie małym bądź bardzo małym (wykres 19).

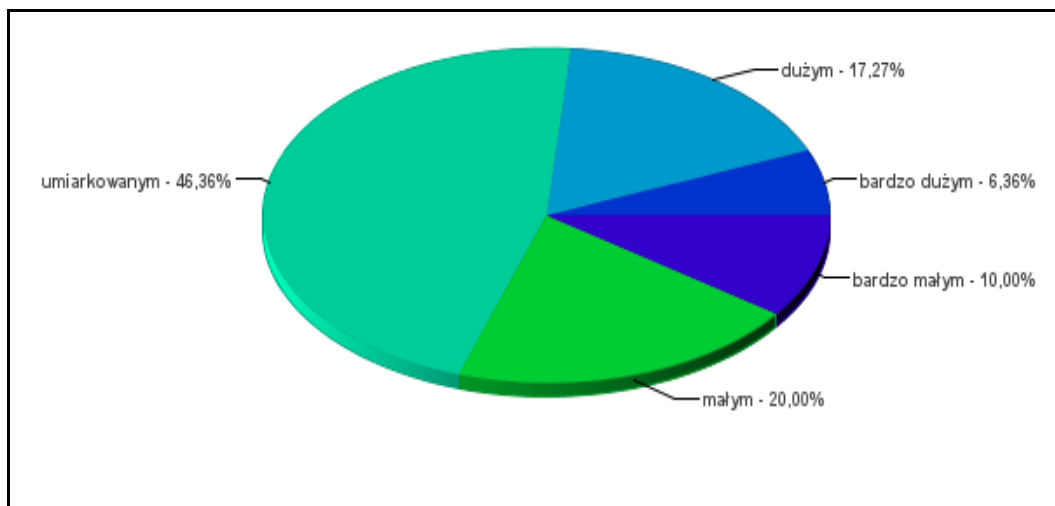
Wykres 19. Stopień wykorzystania wiedzy, umiejętności i kompetencji przez absolwentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Największa grupa ankietowanych absolwentów (46,36%) uznała, że ich wykształcenie w umiarkowanym stopniu odpowiada aktualnym wymogom rynku pracy. Co czwarty respondent określił swoje wykształcenie na poziomie bardzo dużym i dużym, odpowiadającym aktualnym wymaganiom rynku pracy, a co trzeci ocenił je jako małe i bardzo małe (wykres 20).

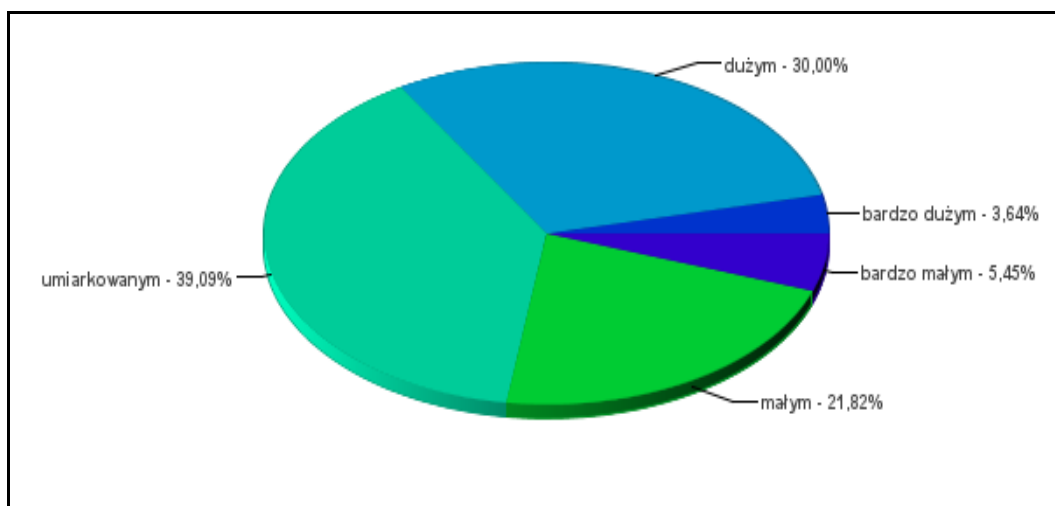
Wykres 20. Stopień dopasowania zdobytego wykształcenia do wymagań rynku pracy
(dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Pozytywnie absolwenci wypowiedzieli się na temat stopnia przygotowania, w czasie studiów, do samokształcenia i kreatywnego rozwiązywania problemów w pracy. W tej kategorii respondenci najczęściej wskazywali stopień umiarkowany – 39,09% i duży – 30%, co oznacza że ponad połowa z nich jest przygotowana do kreatywnego rozwiązywania problemów w pracy i do samokształcenia (wykres 21).

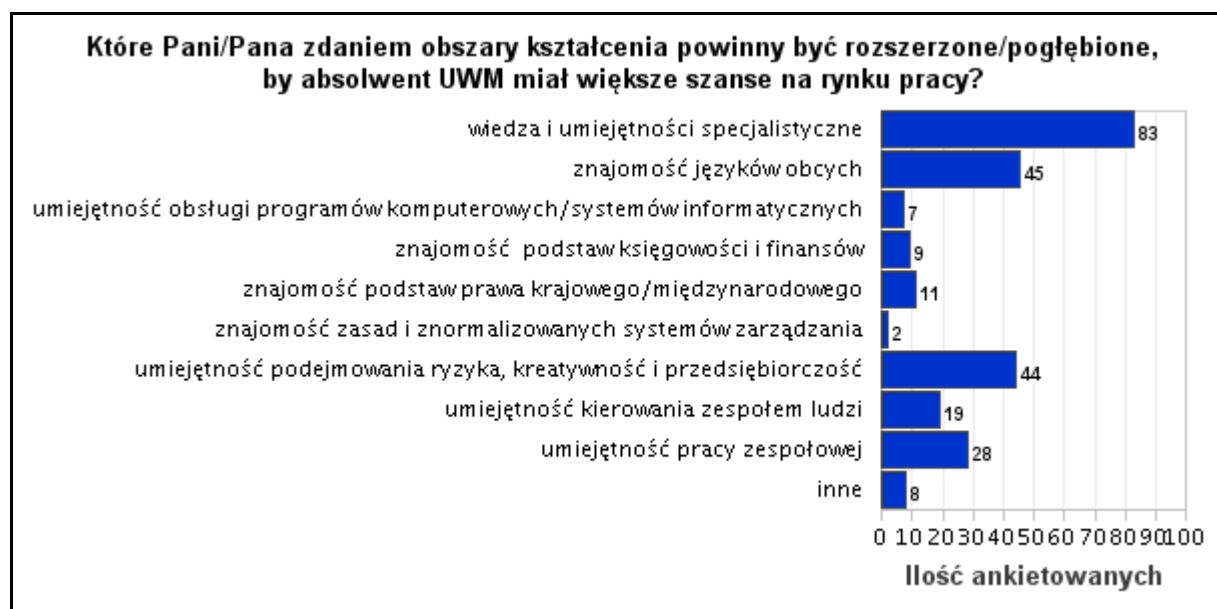
Wykres 21. Ocena stopnia przygotowania absolwentów do samokształcenia i kreatywnego rozwiązywania problemów w pracy (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

W przeprowadzonym badaniu absolwenci Wydziału wskazali, iż ich szanse na zdobycie pracy zwiększyłoby poszerzenie kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności specjalistycznych – 83 badanych, znajomości języków obcych (45 badanych), umiejętności podejmowania ryzyka, kreatywności i przedsiębiorczości (44 osoby) oraz umiejętności pracy zespołowej (28 osób) (wykres 22).

Wykres 22. Ocena wpływu realizacji poszczególnych obszarów kształcenia na szansę zatrudnienia absolwentów (dane dla N=209)

Źródło: opracowane na podstawie danych z aplikacji UNICHARTS

Duża grupa respondentów jest zadowolona z odbytych studiów, czego wyrazem jest odpowiedź na pytanie czy ponownie wybraliby ten sam kierunek studiów i uczelnię. Ten sam kierunek studiów i uczelnie wybraliby 77 respondentów. Z kolei inny kierunek, ale tą samą uczelnię wybraliby 68 badanych.

Podsumowanie

W badaniu pt. „Studia z perspektywy absolwenta UWM w Olsztynie” w odniesieniu do rocznika 2014/2015 wzięło udział 209 respondentów Wydziału Nauk Społecznych, reprezentujących kierunek pedagogika, pedagogika specjalna, praca socjalna, bezpieczeństwo narodowe i socjologię. Poziom zdobytej podczas studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych badani absolwenci najczęściej oceniali wysoko/bardzo wysoko lub przeciętnie.

Bardzo dobrze wypadła ocena realizacji bloku dyplomowego (seminaria i praca dyplomowa) i jego rola w rozwijaniu kompetencji np. zdolności do samokształcenia, aktywizowania do pracy w grupie, dyskusowania, poszanowania praw autorskich, itp. Absolwenci również bardzo dobrze ocenili współpracę z opiekunem podczas realizacji pracy dyplomowej.

Najniżej ze wszystkich kategorii została oceniona przez respondentów jakość i wyposażenie sal (ponad 66% ocen niskich i bardzo niskich i niskich). Z kolei ponad $\frac{3}{4}$ badanych pozytywnie oceniła jakość obiektów sportowych UWM. Również wysoką ocenę uzyskała Biblioteka Uniwersytecka.

Warto również podkreślić, że prawie połowa respondentów jest aktywna zawodowo, dalszą edukację kontynuuje 37,34% osób, a zjawisko bezrobocia dotyczy 15,77% badanych. Większość absolwentów pracuje w firmach o zasięgu lokalnym i krajowym zatrudniających do 10 pracowników lub od 10 do 50 osób. Największą grupę respondentów stanowią osoby pracujące w branży edukacyjnej, w handlu, administracji publicznej i opiece socjalnej. W przeprowadzonym badaniu absolwenci Wydziału wskazali, iż ich szanse na zdobycie pracy zwiększyłyby poszerzenie kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności specjalistycznych, znajomości języków obcych, umiejętności podejmowania ryzyka, kreatywności i przedsiębiorczości oraz umiejętności pracy zespołowej.